

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Туризм»
Факультет	Факультет географії, історії та туризму
Кафедра	Географії і туризму
Семестр	4
Кількість кредитів	6
Мова викладання	українська

Викладач	к.геогр.н., доцент Яроменко Оксана Володимирівна
Контактна інформація	Yaromenko_ov@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Вивчення «Туристичних ресурсів України» має чітку практичну спрямованість: знання про ресурсну забезпеченість, що дозволяє не лише мати уявлення про специфіку туристичного продукту України та її регіонів, а і створювати масові й ексклюзивні тури, опираючись на існуючі матеріальні і нематеріальні ресурси, дають можливість орієнтуватися у багатстві пропозицій при організації власного відпочинку. До туристичних ресурсів можна віднести все, що може бути використано для задоволення потреб туристів. Це можуть бути об'єкти та явища природного й антропогенного походження, що використовуються для відновлення життєвих сил людини та задоволення її соціальних потреб і впливають на територіальну організацію туристичної діяльності, формування територіальних туристичних комплексів, їх спеціалізацію та економічну ефективність.</p>
Мета та цілі	<p>Мета навчальної дисципліни «Туристичні ресурси України» в системі підготовки фахівців з туризму передбачає ознайомлення із рекреаційно-туристським потенціалом України загалом та на прикладі регіонів зокрема, який використовується і може бути залучений для розвитку різних видів туризму й туристської індустрії, з метою підняття іміджу України на світовому туристському ринку. Головними завданнями навчальної дисципліни є: розкрити сутність туристичних ресурсів України та їх структуру; здійснити комплексний аналіз туристичних ресурсів України за видами; здійснити аналіз природних, природно-антропогенних та суспільно-історичних ресурсів за регіонами, з метою оцінки рекреаційно-туристичного потенціалу України та визначення туристичних дестинацій.</p>

Результати навчання	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору, аналізувати туристичний потенціал території, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.
Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають заявленим цілям програми	Soft skills (соціально-психологічні аспекти професійної компетентності):. Здатність аналізувати та оцінювати, інтерпретувати. Здатність логічно і системно мислити, креативність та інше. Здатність планувати та управляти часом, презентувати. Діяти свідомо та відповідально.
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: «Основи туризмознавства», «Географія туризму», «Рекреаційні комплекси світу»

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
Тема 1. Вступ. Сутність туристсько-рекреаційних ресурсів та їх класифікація.	Об'єкт і предмет курсу «Туристичні ресурси України». Відомості про державу Україна (площа, населення, кордони). Короткий огляд формування території України. Визначення понять «туризм», «туристські ресурси». Сутність туристсько-рекреаційних ресурсів та значення для розвитку туризму в Україні. Значення туристських ресурсів. Види туристських ресурсів.	Анотація матеріалу, практичні завдання
Тема 2. Природні туристичні ресурси України.	Характеристика природних ресурсів, що мають вплив на розвиток туризму. Значення природних туристських ресурсів. Клімат як туристський ресурс. Характеристика водних ресурсів. Спелеологічні ресурси та їх характеристика. Особливості залучення спелеологічних ресурсів у туристичну діяльність. Лісові ресурси як об'єкт туризму.	практичні завдання
Тема 3. Природно-антропогенні туристичні ресурси України.	Закон України «Про природно-заповідний фонд». Огляд заповідників України. Національні природні парки як об'єкти для туризму. Природні архітектурні об'єкти туризму. Міські об'єкти природно-заповідного фонду.	практичні завдання
Тема 4. Історико-культурні туристичні ресурси України.	Історичні пам'ятники України як пізнавальний туристський ресурс. Археологічні ресурси як об'єкти показу туристам. Народні промисли України. Національні свята як відродження духовності народу. Видовищні та масові події як об'єкти туризму.	практичні завдання,

Тема 5. Туристичні ресурси Полісся	<p>Характеристика фізико-географічного положення областей Полісся (Волинської, Рівненської, Житомирської, Чернігівської, півночі Київської). Огляд та особливості використання водних ресурсів. Огляд пізнавальних туристських ресурсів. Історико-архітектурні пам'ятки Луцька та Чернігова. Національний природний парк «Шацький» та його використання у туризмі. Туристські центри, райони та зони Полісся.</p>	<p>практичні завдання. підготовка презентацій.</p>
Тема 6. Туристичні ресурси Прикарпатського регіону.	<p>Характеристика фізико-географічного положення Західних областей України і Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської, Чернівецької областей. Особливості використання рельєфу у туризмі. Характеристика історико-культурних ресурсів. Народні промисли областей Західної України. Львів як об'єкт Всесвітнього культурного надбання (ЮНЕСКО). Об'єкти природно-заповідного фонду. Туристські центри, райони та зони Карпат.</p>	<p>практичні завдання. підготовка презентацій</p>
Тема 7. Туристичні ресурси Поділля	<p>Характеристика фізико-географічного положення областей Поділля (Вінницької, Тернопільської, Хмельницької). Характеристика спелеологічних ресурсів Поділля. Огляд пізнавальних туристських ресурсів. Національний історико-культурний заповідник «Кам'янець». Природно-заповідний фонд областей Поділля. Туристські центри, райони та зони Поділля.</p>	<p>практичні завдання підготовка презентацій.</p>
Тема 8. Туристичні ресурси Криму та областей Чорноморсько-Азовського Узбережжя	<p>Особливості фізико-географічного положення Криму та областей Чорноморсько-Азовського узбережжя (Одеської, Миколаївської, Херсонської областей). Характеристика природних туристських ресурсів Криму та областей, що розташовані на узбережжі Чорного та Азовського морів. Огляд об'єктів пізнавального туризму на території Криму та областей Чорноморсько-Азовського узбережжя. Об'єкти природно-заповідного фонду на території південних областей України та Криму. Туристські центри, райони та зони Криму. Екологічна ситуація в регіоні та її вплив на розвиток туризму.</p>	<p>практичні завдання, підготовка презентацій.</p>
Тема 9. Туристичні ресурси Центрально-Східної України.	<p>Характеристика фізико-географічного положення Київської, Черкаської, Кіровоградської, Полтавської, Сумської, Харківської, Дніпропетровської, Луганської, Донецької областей. Природні туристські ресурси та їх характеристика. Огляд історико-культурних туристських ресурсів. Архітектурні пам'ятки Києва. Дендрологічні парки «Олександрія» та «Софіївка» як об'єкти туристського показу. Туристські центри, райони та зони центрально-східної України.</p>	<p>практичні завдання, підготовка презентацій.</p>

Обов'язкова:

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: Монографія. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. – 395 с.
2. Іванунік В.О. Концепції оцінки рекреаційно-туристичних ресурсів : навч. посібник. – Чернівці : Чернівецький національний університет, 2011. – 84 с.
3. Любіцева О.О., Панкова Є.В., Стафійчук В.І. Туристичні ресурси України. – Навч. посібник. – К.: Альтерпрес, 2007. – 369 с.
4. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство: Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 2003. – 352 с.
5. Петранівський В. Л. Туристичне краєзнавство : навч. посібник / В. Л. Петранівський, М. Й. Рутинський; [за ред. проф. Ф. Д.Заставного]. – К. : Знання, 2006. – 575 с.
6. Рекреаційна географія: навч. посіб. / П.О. Масляк. – К.: Знання, 2008. – 343 с.
7. Смаль І. В. Основи географії рекреації і туризму : навч. посібн / І. В.Смаль. – Ніжин: Вид. НДПУ ім. Миколи Гоголя, 2004. – 264 с.
8. Стафійчук В.І. Рекреалогія. Навч. посібник. – К. : Альтерпрес, 2006. – 264 с.
9. Туристичні ресурси України / Під. ред. О.І. Лугова. – К.: Інститут туризму федерації профспілок України, 1996. – 352 с
10. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія : навчальний посібник / Н. В. Фоменко. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.
11. Ярошенко О.В., Павловська Т.С., Ільїна О.В. Організація рекреаційних послуг. Навчальний посібник. – Луцьк: «Терен». – 2017. – 196 с.

Додаткова

1. Безручко Л.С., Козак Г.Я. Оцінка історико-культурних ресурсів Турківського району Львівської області для потреб туризму. Географія рекреації та туризму. 2019.URL: http://www.geolgt.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=38&lang=uk
2. Бейдик О. О. Районування і рекреаційні ресурси як базові поняття рекреаційної географії та географії туризму // Розвиток туризму в Україні. Проблеми і перспективи: Зб. Наук статей. – К., 1995.
3. Бейдик О. О. Стандартизація та оцінка ресурсно-рекреаційного потенціалу України // Україна та глобальні процеси: географічний вимір: Зб. Наук праць. У 3 т. – Київ; Луцьк, 2000. – Т. 1.
4. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії. – К.: Ін-т туризму, 1998. – 130 с.
5. Габчак Н. Сільський зелений туризм на Закарпатті / Н. Габчак // Географія та основи економіки в шк. – 2007. – № 6. – С. 39–41.
6. Гоблик В. В. Ресурсне забезпечення розвитку кластерів у рекреаційно-туристичному комплексі регіону / В. В. Гоблик, Т. Д. Щербан та С. Ю. Добош // Електронне наукове фахове видання: Економіка та суспільство. – 2017. – Випуск 9. – С. 759-762. – URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/132.pdf.
7. Добинда І.П. Містечка і села як центри розвитку історико-культурного туризму (на прикладі Волинської області)// Науковий вісник Чернівецького університету: збірник наукових праць. Чернівці, 2015. – Вип. 762–763. – Географія. – С.149–155.
8. Дударчук К.Д. Історико-культурний потенціал стародавніх містечок як чинник розвитку туризму у Тернопільській області. Географія рекреації та туризму.2019.URL:http://www.geolgt.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=38&lang=uk
9. Зінько Ю.В., Брусак В.П., Майданський М.А. Програма розвитку сталого туризму у національному природному парку «Гуцульщина». Географія рекреації та туризму. URL:http://www.geolgt.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=38&lang=uk
10. Котенко Т. М. Розвиток туристично-рекреаційної діяльності на територіях природно-заповідного фонду України в контексті європейських інтеграційних процесів / Т. М. Котенко // Європейські інтеграційні процеси і транскордонне співробітництво: IV Міжн. наук. – практ. конф. студ., аспірантів і молодих науковців, 17-18 трав. 2007 р.: тези доп. – Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ. Ун-ту ім. Лесі Українки, 2007. – С. 480-483.
11. Лендел О. Д. Напрямки розвитку інфраструктури ринку туристичних послуг

регіону / Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка. Випуск 1(9).– 2018.– С.110–115.

12. Мазур Ф.Ф. Соціально-економічні умови розвитку рекреаційної індустрії (на прикладі Карпатського регіону): Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 96 с.

13. Мітюк О.В. Оцінка привабливості туристичних об'єктів і територій Столичного регіону. Географія рекреації та туризму. 2019. URL: http://www.geolgt.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=38&lang=uk

14. Мелешко К. К. Аналіз рекреаційних ресурсів Харківського регіону. Бізнес Інформ. 2020. №7. С. 112–117.

15. Паньків Н. М. Туристичні ресурси та їхні класифікації / Н. М. Паньків // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Географія. – 2014. – № 2. – С. 93–99.

16. Романів О.Я., Яроменко О.В. Токар О.І. Розвиток індустрії засобів розміщення туристів в контексті раціонального використання туристсько-рекреаційних ресурсів Рівненської області Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія Географія. – Том 24 (63). – 2011 р. №2, частина 2. – С. 257-261.

17. Рутинський М. Й. Географія туризму в Україні: навчально-методичний посібник / М. Й. Рутинський. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 160 с.

18. Явкін В.Г., Кирпушко Я.В., Морар А.В. Атрактивність рекреаційних ресурсів за ціновими пропозиціями в Чернівецькій області. Географія рекреації та туризму. 2019. URL: http://www.geolgt.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=38&lang=uk

19. Яроменко О. В. Оцінка рекреаційного потенціалу Демидівського району Рівненської області для розвитку туризму / О.В. Яроменко, І.В. Головач // Туризм сучасності: проблеми та перспективи: збірник праць І Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції молодих вчених (м. Тернопіль, 30 травня 2017 р.). – Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В.– 216 с. – С. 37–44.

20. Яроменко О.В., Глушкова Т.С., Слюсар А.В. Аналіз рекреаційно-туристського потенціалу Дубенського району Рівненської області // Актуальні проблеми дослідження довкілля. Збірник наукових праць (за матеріалами VII Міжнародної наукової конференції, присвяченої 80-річчю з дня заснування Ботанічного саду Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, 12-14 жовтня, 2017 р., м. Суми). Сумський державн. педагогічн. університет імені А.С. Макаренка, 12-14 жовтня, 2-17 р., м. Суми). – Суми: ФОП Цьома С.П., 2017 . – С.161-165.

21. Яроменко О.В., Шевчук Т.М. Перспективи розвитку сакрального туризму у Рівненській області // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ: збірник наукових праць. – №2 (18). – Рівне: РВЦ МEGУ ім. акад. С. Дем'янчука. – 2018.– С.214–219.

22. Яроменко О. В. Шевченківські місця на Рівненщині як складова біосоціальних туристично-рекреаційних ресурсів / О. В. Яроменко, В. В. Гула // Географія Рівненщини та суміжних областей. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченні 10 річчю створенню кафедри географії у МEGУ імені академіка Степана Дем'янчука. – Рівне. – 2014. – С. 363–368.

23. Яроменко О., Токар О. Геопросторовий аналіз фестивальної діяльності як туристичного продукту // Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід / Матеріали ювілейної X міжнародної наукової конференції. – Львів, 2016. – С. 447-451.

24. Яроменко О.В. Слюсар А.В. Історико-культурна спадщина як важлива складова розвитку туризму Рівненщини / О.В. Яроменко, А.В. Слюсар // Збірник тез виступів учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи розвитку вищої школи та економіки в XXI столітті» (26-27 жовтня 2017 р.). Рівне : РВЦ МEGУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2017. – С.193–195.

25. Яроменко О.В., Токар О.І. Аналіз сакрально-туристського потенціалу Рівненщини на прикладі монастирських комплексів // Туризм: наука, освіта, практика. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції з нагоди 5-ої річниці створення кафедри туризму та готельно-ресторанної справи у Національному університеті водного господарства та

природокористування (м. Рівне, 15-17 березня 2018 р.) / Редкол.: проф. В. С. Мошинський (голов. ред.) та ін. – Рівне: видавець О. Зень, 2018. – 352. – С. 184–188.

26. Яроменко О., Осіпчук І. Геопросторова організація музейної мережі Рівненської області // Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали II Міжнар. наук.- практ. Інтернет-конференції (м. Луцьк, 19–20 квітня 2018 р.) / за ред. Ю. М. Барського, С. О. Пугача. – Луцьк : Волиньполіграф, 2018. – С. 92-95.

27. Яроменко О, Смик Г., Лобова Н. Географія народних художніх промислів у Рівненській області // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ: збірник наукових праць. Рівне : ПВНЗ МЕРУ ім. акад. С. Дем'янчука. № 2 (22). 2019.

28. Яроменко О. В. Геопросторова оцінка біосоціальних рекреаційно-туристських ресурсів Одеської області / О. В. Яроменко, Г. М. Гоцаценко // Наука та сучасність: виклики XXI століття – Частина 4. Міжнародна конференція, м. Київ. 31 січня, 2014 р. – С. 100–102.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час виконання завдань вимагається дотримання правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (Теми 1-4)	20
Змістовий модуль 1 (Теми 5-9)	40
Підсумковий контроль (залік)	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

